

Miljö- och energidepartementet

Statens energimyndighet
Box 310
631 04 Eskilstuna

Uppdrag inför Kontrollstation 2017 för elcertifikatssystemet

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens energimyndighet (Energimyndigheten) att inom ramen för den kommande kontrollstationen för elcertifikatssystemet 2017 göra följande:

1. Justering av kvotkurvan

Energimyndigheten ska analysera och föreslå eventuella justeringar av kvotpliktskurvan som behöver göras, enligt de justeringsprinciper som användes vid kontrollstation 2015, för att Sverige ska uppfylla sina åtaganden inom ramen för den gemensamma marknaden för elcertifikat mellan Sverige och Norge.

2. Tidpunkt för godkännande av anläggningar

Energimyndigheten ska utreda behovet av att införa en tidpunkt för när anläggningar måste vara driftsatta för att kunna godkännas för tilldelning av elcertifikat inom ramen för den gemensamma marknaden för elcertifikat. Utredningen ska särskilt värdera om möjligheten att godkänna anläggningar som sätts i drift efter 2020 kan påverka investeringsklimatet och måluppfyllelsen till 2020. I analysen ska teknikutvecklingen och dess påverkan på produktionskostnader beaktas. I analysen ingår också att värdera hur produktionsökningar i befintliga anläggningar samt möjlighet till godkännande för ny tilldelningsperiod i befintliga anläggningar bör hanteras.

3. Marknadsförbättrande åtgärder

Energimyndigheten ska årligen, till marknads aktörer, tillhandahålla information om planerad utbyggnad av anläggningar inom elcertifikatssystemet, om avvikelser mellan antaganden vid beräkning av kvotkurvan och verkligt utfall eller ny prognos och om vilka eventuella tekniska justeringar som kommer att behöva göras med anledningen av avvikelserna för att uppnå målet för 2020. Energimyndigheten ska

kvartalvis, till marknadens aktörer, tillhandahålla information om förväntad kvotpliktig elanvändning.

Energimyndigheten ska redovisa de informationsinsatser som myndigheten har genomfört eller kommer att genomföra under perioden 2015–2017 i syfte att stärka marknadens funktion. Energimyndigheten ska även analysera om det finns behov av ytterligare åtgärder för att förbättra marknadens funktion och vid behov föreslå åtgärder.

4. Torvens utveckling

Energimyndigheten ska redovisa utvecklingen när det gäller användning av torv inom energisektorn och specifikt inom elcertifikatssystemet. Myndigheten ska bl.a. redovisa använda volymer, mängd importerad torv samt uppskattade arbetstillfällen, med utgångspunkt i tidigare analyser i samband med kontrollstation 2015.

5. Utvecklingen efter 2020

Energimyndigheten ska analysera hur en situation kan hanteras där endast en part beslutar om nya mål efter 2020. Energimyndigheten ska föreslå vilka möjliga förändringar, med för- och nackdelar, som kan göras i en sådan situation och med hänsyn till parternas åtaganden inom ramen för den gemensamma marknaden för elcertifikat. Hänsyn ska även tas till en eventuell införande av en tidpunkt för när anläggningar måste vara driftsatta för att kunna godkännas för tilldelning av elcertifikat.

Uppdrag 1, 2, 3 och 4 ska redovisas till Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet) senast den 30 juni 2016. Uppdrag 5 ska redovisas senast den 18 oktober 2016. Uppdragen kan enligt särskild överenskommelse mellan företrädare för Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet) och Statens energimyndighet rapporteras vid andra tidpunkter än vad som ovan angetts för respektive uppdrag. Energimyndigheten ska i de delar som är relevanta föra en dialog med norska myndigheter.

Bakgrund

Klimatfrågan är vår tids ödesfråga och Sverige ska ligga i framkant i den klimatomställning som är nödvändig. Arbetet med att nå miljö kvalitetsmålen och generationsmålet genomsyrar hela regeringens politik. Elcertifikatsystemet syftar till att öka utbyggnaden av förnybar elproduktion och är ett effektivt styrmedel för att nå uppställda mål för produktionen av förnybar el. Elcertifikatsystemet bidrar därmed till att nå regeringens ambition om att Sverige på sikt ska ha ett energisystem som baseras på 100 procent förnybar energi.

Elcertifikatmarknaden är sedan 1 januari 2012 gemensam med Norge. Enligt avtalet för den gemensamma svensk-norska elcertifikatmarknaden ska det med jämna mellanrum utföras så kallade kontrollstationer. I

kontrollstationerna ska utredningar utföras för att värdera behovet av ändringar i regelverket och justeringar av respektive lands kvotkurva som följd av respektive lands åtagande inom ramen för den gemensamma marknaden för elcertifikat.

Närmare om uppdraget

Regeringen eftersträvar ett stabilt och förutsägbart elcertifikatsystem med regelbundna översyner som marknaden känner till. Regeringen har därför i propositionen om Ambitionshöjning för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatssystemet 2015 (prop. 2014/15:123) aviserat att nästa kontrollstation bör genomföras så att eventuella lagändringar kan träda i kraft den 1 januari 2018. I det följande kallas nästa kontrollstation "Kontrollstation 2017".

Som framgår av prop. 2014/15:123 bör frågor kopplade till elcertifikatssystemets framtid utredas. Kontrollstation 2017 blir extra viktig eftersom målåret 2020 kommer allt närmre. Frågor som i dag kan bidra till osäkerhet till systemet måste utredas. Energimyndigheten bör därför få i uppdrag att analysera dessa frågor. En av de frågor som behöver utredas är tidpunkt för godkännande av anläggningar. Nuvarande svenskt regelverk innebär att det är möjligt för aktörer att ansöka om och bli godkända för tilldelning av elcertifikat efter 2020, dock med tilldelningen av elcertifikat som kan stäcka sig som längst fram till 2035. Det norska regelverket skiljer sig från det svenska på denna punkt eftersom det enligt norsk lagstiftning inte är möjligt att godkänna anläggningar för tilldelning av elcertifikat som tas i drift efter den 31 december 2021.

Avsaknaden av en så kallad stoppregel i Sverige kan leda till ett överutbud av elcertifikat och därmed en priskollaps efter 2020. Risken för en sådan eventuell priskollaps kan påverka nya investeringar och även måluppfyllelsen till 2020. Regeringen uppdrar därför Energimyndigheten att utreda behovet av att införa en tidpunkt för när anläggningar måste vara driftsatta för att kunna godkännas för tilldelning av elcertifikat inom ramen för den gemensamma marknaden för elcertifikat. Regeringen vill dock understryka att det är aktörerna och inte myndigheterna som beslutar vilka investeringar som görs utifrån fasställda mål för ökningen av den förnybara elproduktionen inom elcertifikatsystemet.

Ökad transparens kan också bidra till att minska osäkerheten kring måluppfyllelsen 2020. Energimyndigheten bör därför uppdras att fortsätta tillhandahålla information om utbud, efterfråga och kommande tekniska kvotjusteringar i syfte att förbättra marknaden möjligheter att skapa sig rätt förväntningar om kommande kvotjusteringar.

En viktig framtidsfråga är hur elcertifikatsystemet kommer att se ut efter 2020 när det gäller nya mål. Som framgår av prop. 2014/15:123 bedömer

regeringen att besked om elcertifikatssystemets utformning efter 2020 behöver ges i god tid före 2020. Regeringen uppdrar därför åt Energimyndigheten att analysera frågor kopplade till elcertifikatssystemets framtid, t.ex. hur systemet behöver vara utformat för att kunna fungera i en situation där endast Sverige, och inte Norge, beslutar om nya mål efter 2020.

På regeringens vägnar

Ibrahim Baylan

Eva Centeno López

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Statsrådsberedningen/SAM
Miljö- och energidepartementet/Nm
Miljö- och energidepartementet/KI
Miljö- och energidepartementet/Mm
Näringsdepartementet/SK
Olje- och energidepartementet
Norges vassdrags- og energidirektorat, NVE
Naturvårdsverket
Energimarknadsinspektionen